

Ilinniartitaanerit piginnaanngorsarfiusut 2009

Imarisaasa allattorsimaffia

Imarisaasa allattorsimaffii	2
1. Aallaqqaasiut	3
2. Eqikkaaneq	4
Tabel 1 2005-miit-2009-mut ilinniakkamik piginnaanngorsarfiusumik aallartitsisut amerlassusii taakkulu siusinnerusukkut ilinniagaat	4
Tabel 2 2005-miit-2009-mut siullermeerlutik ilinniakkamik piginnaanngorsarfiusumik aallartitsisut amerlassusii	4
Takuss. 1 Ilinniakkat aallartitat amerlassusii ukiunut 2005-2009-mut aallartiffiusunut agguataarlugit	4
Takuss. 2 Ilinniarnermik unitsitsinerit ukiunut 2005-2009-mut taamaatiffiusunut agguataarlugit	5
Takuss. 3 Ilinniakkat naammassisat ukiunut 2005-2009-mut naammassiffiusunut agguataarlugit	5
Takuss. 4 Ilinniakkamik piginnaanngorsarfiusumik arnat angutillu aallartitsisut imaluunniit taamaatitsisut agguaqatigiissillugu utoqqaassusai ilinniakkap suuneranut ukiunullu 2005-2009-mut agguataarlugit	6
3. Ilinniakkanik aallartitsinerit	7
Tabel 3 Ilinniakkat aallartinnikuusat amerlassusii ilinniakkat suunerinut ukiunullu 2005-2009-mut aallartiffiusunut agguataarlugit	7
4. Ilinniakkanik unitsitsinerit	8
Tabel 4 Ilinniakkat unitsitat amerlassusii ilinniakkat suunerinut ukiunullu 2005-2009-mut taamaatitsiffiusunut agguataarlugit	8
5. Ilinniakkat naammassisat	9
Tabel 5 Ilinniakkat naammassisat amerlassusii ilinniakkat suunerinut ukiunullu 2005-2009-mut naammassiffiusunut agguataarlugit	9
Tabel 6 Inuit ilinniakkamik naammassinnissimasut amerlanerpaaffiisa amerlassusii ilinniakkat suunerinut ukiorlu naammassinniffiusoq 2009 tikillugu agguataarlugit	10
6. Ilinniakkamik ingerlatsisut	11
Tabel 7 31. december 2009-mit ilinniartut ilinniakkaminnik ingerlatsisut ukiunut 2005-2009-mut aallartiffiusunut agguataarlugit	11
7. Ilinniakkat aallartitat naammassisallu suaassutsinut agguataarlugit	12
Tabel 8 Ilinniakkat aallartitat amerlassusii ilinniakkallu aallartinnerani ilinniakkanut utoqqaassusai agguaqatigiissillugu, suaassutsinut ukiunullu 2005-2009-mut aallartiffiusunut agguataarlugit	12
Tabel 9 Ilinniakkat naammassisat amerlassusii ilinniakkanut utoqqaassusai agguaqatigiissillugu, suaassutsinut ukiunullu 2005-2009-mut naammassinniffiusunut agguataarlugit	13
Tabel 10 Angutinut ilinniakat amerlassusii ilinniakkanut aamma 2005-2009-mut ilinniakkat suunerinut agguataarlugit	14
Tabel 11 Arnanut ilinniakat amerlassusii ilinniakkanut aamma 2005-2009-mut ilinniakkat suunerinut agguataarlugit	15
8. Ilinniarntuuungorniarfinnit naammassisut	16
Takuss. 5 2005-2009-mut ilinniarntuuungorniarfinnit naammassisut suaassusiinut agguataarlugit	16
Tabel 12 2005-2009-mut ilinniarntuuungorniarfinnit naammassisut amerlassusii naammassinermilu ukiorineqartut ilinniakkanut ingerlaqqiffiusunut suaassusiinullu agguataarlugit	16
Tabel 13 2005-2009-mut ilinniarntuuungorniarfinnit naammassisut amerlassusii taakkulu ilinniakkanik ingerlaqqiffiusunik qinersinerat ilinniakkanut suaassusiinullu agguataarlugit	17
9. Paasissutissanut tunngaviit	18
Skema 1 Inummut piviusunngitsumut ilinniarnerup ingerlaneranut assersuut	18
10. Periutsit	20
Skema 2 Inummut piviusunngitsumut ilinniarnerit ingerlanerinut immikkoortunut assersuut	22
Skema 3 Inummut piviusunngitsumut ilinniarnerit ingerlanerisa immikkoortut suliarneqartarnerannut assersuut	22

1. Aallaqqasiut

Saqqummersitami uani ilinniakkat piginnaanngorsarfiusut iluanni pingaarnertigut ineriarfiusut allaaserineqarput. Ilinniakkat piginnaanngorsarfiusut ukununnga agguataarneqarput:

- tunngaviusumik ilinniakkat,
- sivikinnerusumik ilinniakkat ingerlaqqiffiusut, aamma
- ilinniakkat ingerlaqqiffiusut.

Ilinniartut kalaallit nunaanni ilinniartitseraatsimi ilinniakkanki piginnaanngorsarfiusunik ingerlatsisut imaluunniit ingerlatsisimasut kiisalu ilinniagaqarnersiutinik pisartut imaluunniit pisarsimasut misissueqqissaarnermi ilanngunneqarput, ilinniagaq Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi imaluunniit nunani allani aallartinneqarsimagaluarpualluunniit.

Naatsorsuusiorfik nutaaq

Saqqummersitami piffissaq 2005 – 2009-mut pineqarpoq, naatsorsuiffiusorlu aallartipopoq 31. december 2009. Tamanna ukiunt siuliini periaatsinut allanguineruvoq, naatsorsuiffiusoq 1. november-usarmat. Piffissamik killiliinerup malitsigaa ilinniartut piffissap misissoqqissaarneqartup avataani ilinniakkamik aallartitsisimasut, taamaatitsisimasut imaluunniit naammassinnismasut saqqummersitami ilaanggimmata tabel-6-li malillugu ilanngussaallutik.

Naatsorsuineremi ukioq atuarfiusoq pinnagu ukioq tamaat pineqarpoq. Taamaattumik saqqummersitami kisitsisiusut siusinnerusukkut tamanut “Kalaallit Nunaanni Qallunaallu Nunaannu ukioq 2003-mi ilinniartitaanerit piginnaanngorsarfiusut” pillugit saqqummersitami kisitsisaasunut toqqaannartumik assersuunneqarsinnaanngillat.

Saqqummersitami ilinniakkamik aallartitsineq taaguutitut atorneqarpoq. Inuk ataaseq piffissap misissueqqissaarfiusup ingerlanerani ilinniakkamik ataatsimik arlalinnilluunniit aallartitsisinnaavoq. Taamaamat ilinniakkanki aallartitsinerit amerlassusii inuit amerlassusiinit amerlanerisinnaapput. Immikkoortoq 10-mi, periutsit-mi, tamatuminnga assersuutit takutitsisut ersersinneqarput.

Paassisutissat allat

Ilinniartitaanernut piginnaanngorsarfiusuni ilinniartut amerlassusiinut paassisutissat Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaateqarfiani www.stat.gl.-mi tamanut saqqummiuneqartut takuneqarsinnaapput.

2. Eqikkaaneq

2005-2009-mut inuit katillugit 4.701-t ilinniartitaanermik piginnaanngorsarfiusumik aallartitsisimapput, takuuq tabel 1. Inuit 4.215-it siusinnerusukkut piginnaanngorsarfimmik ilinniagaqarsimannngillat. Taamaakkaluartoq taakkunannaq inuit 486-it ukiumi siuliani piginnaanngorsarfimmik ilinniagaqareersimapput. Taakunangalut 69%-ii tunngaviusumik ilinniagaqalernissamik qinigaqarsimapput.

Tabel 1.

2005-2009-mut inuit ilinniartitaanermik piginnaanngorsarfiusumik aallartitsisut taakkulu siusinnerusukkut ilinniagaat

	Aallartitsisut katillugit	Tunngaviusumik ilinniartitaanerit	Akunnattumik ingerlaqqiffi. Ilinniartitaanerit	Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	Ilinniartitaanerit allat
Piginnaanngorsarfiusumik ilinniartitaanerit katillugit	4.701	3.118	955	619	9
Siusinnerusukkut ilinniakkat¹:					
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit	357	189	153	15	-
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	115	4	62	47	2
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	13	-	-	13	-
Ilinniartitaanerit allat	1	-	-	1	-
Ilinniartitaanerit piginnaanngorsarfiusumik	4.215	2.925	740	543	7

¹⁾ Ilinniartitaanerit naammassineqartut amerlanerpaaaffi

Piffissami 2005-2009-mut agguaqatigiissillugu inuit 594-it siullerpaamik ilinniartitaanerit piginnaanngorsarfiusunut aallartittarpot. Arnat angutininnngarnit amerlanerit ilinniakkamik aallartitsisarput agguaqatigiissillugulu ilinniartunit siullermeersunit 50,8 pct.-iullutik. Taamaakkaluartoq ukiuni 2005 aamma 2009-mi angutit arnaninngarnit amerlanerit ilinniartitaanermik piginnaanngorsarfiusumik aallartitsisimapput.

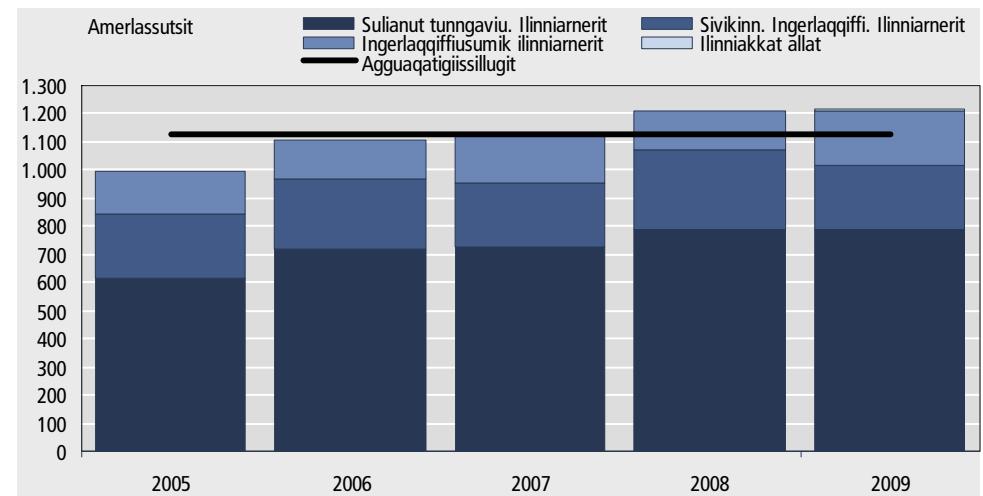
Tabel 2. **Inuit 2005-2009-mut siullermeerlutik ilinniartitaanermik piginnaanngorsarfiusumik aallartitsisut amerlassusii**

	2005	2006	2007	2008	2009	Aqquaqa.
Katillugit	489	584	564	678	653	594
Angutit	255	259	277	337	329	291
Arnat.	234	325	287	341	324	302

Ilinniartitaanerit aallartinneqartut amerlassusii ukiumut agguaqatigiissillugu 1.130-iupput. 2009-mi amerlanerpajugamik ilinniarnerit aallartitsisut 1.216-iupput 2005-milu ikinnerpaajugamik 995-iullutik. Tunngaviusumik ilinniartitaanerit piginnaanngorsarfiusunit 2005-mi ikileriarpot 612-nut. Ukiunili kingullerni pingasuni amerlassusaat qaffakkiartoqqilerlutik. 2009-mi inuit ilinniakkaminnik aallartitsisut 791-upput.

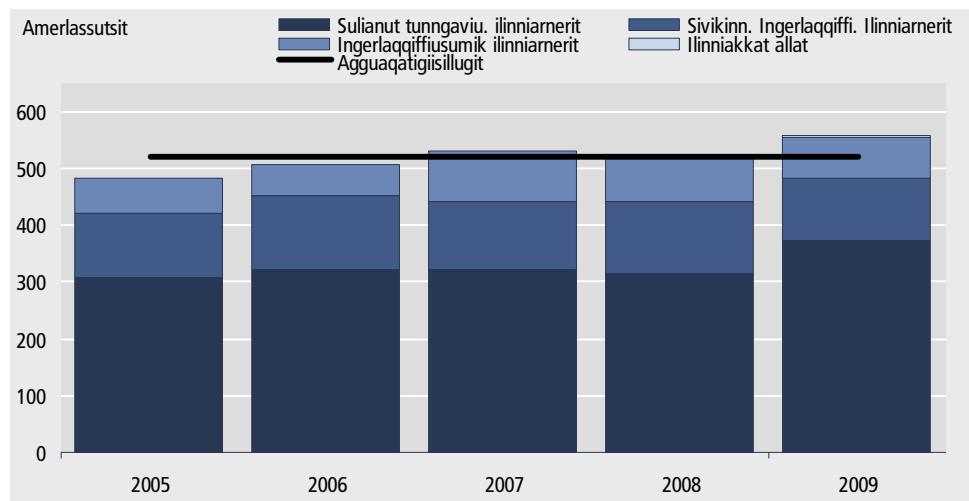
Takussutissaq 1.

2005-2009-mut ilinniartitaanermik aallartitsisut ukiunut aallartiffinnut agguataarlugit

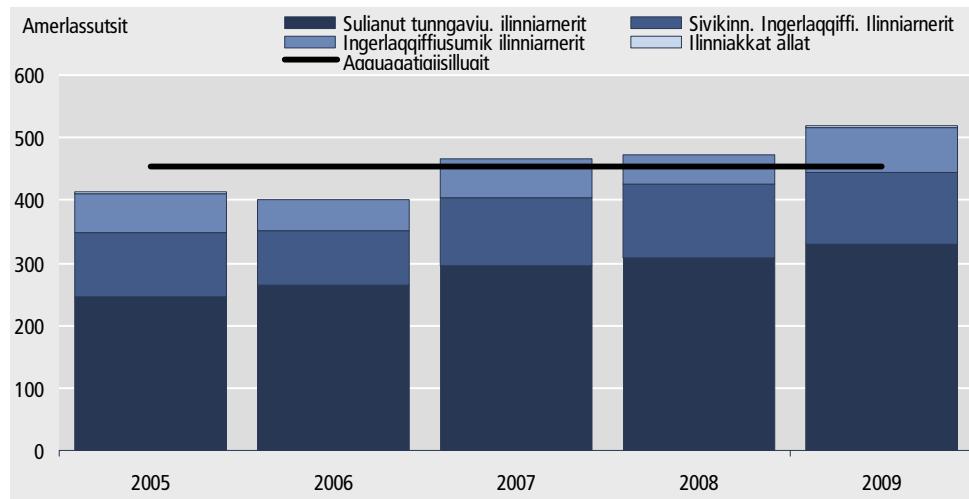
Takussutissaq 2-mi takutinneqarpoq piffissami 2005-2009-mut ilinniartitaanerit taamaatinneqartut ukiunut taamaatiffiusunut. Ilinniartitaanerit taamaatinneqartut amerlassusii ukiumut agguaqatigiissillugu 520-put. Taamaatitsinerit tamarmiusut 63 pct.-ii tunngaviusumik ilinniartitaanerit iluanni pipput. 2009-mi ilinniartitaanernit taamaatinneqartut amerlanerpajupput 518-ullutik. Tunngaviusumik ilinniartitaanernit taamaatinneqartut qaffariarpuit 315-it 2008-mi 373-nut 2009-mi.

Takussutissaq 2. 2005-2009-mut ilinniartitaanerit taamaatinneqartut amerlassusii ukiunut taamaatiffiusunut agguataarlugit

Ilinniartitaanerit naammassineqartut ikilerialaarpuit piffissami 2005 – 2006 413-niit 401-nut. takuuuk takussutissaq 3. 2007-milli ikiliartornerit illuatungaananut saatinneqarput, taamaalilluni 2009-mi 518-it ilinniakkamik naammassinniffiullutik.

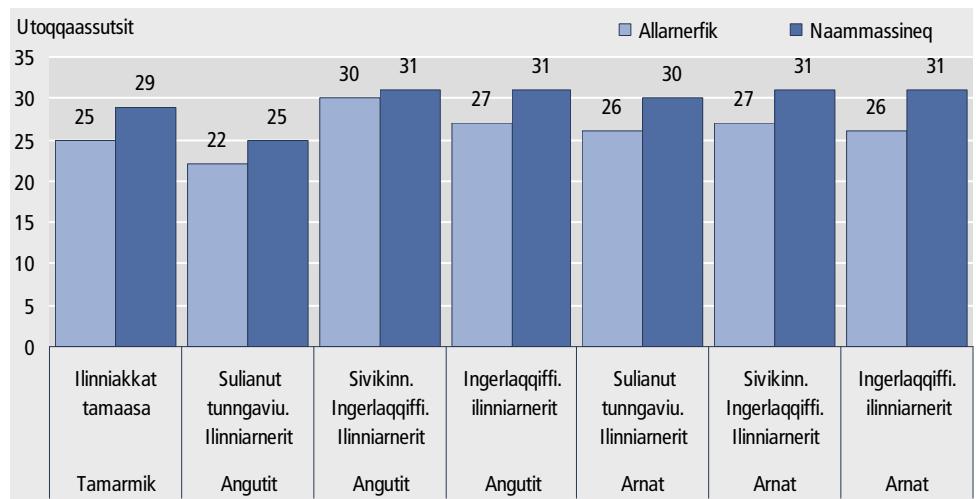
Takussutissaq 3. 2005-2009-mut ilinniartitaanerit naammassineqartut amerlassusii ukiunut naammassinniffiussunut agguataarlugit

Ilinniartitaanerit piginnaanngorsarfiusut aallartinneqaraangata ilinniagaqartut agguaqatigiissillugu 25-inik utoqqaassuseqartarpuit, naammassinninnermilu 29-inik utoqqaassuseqartarlutik, takuuuk takussutissaq 4. Arnat angutinngarnit agguaqatigiissillugu ukiortoqqunerusarput tunngaviusumik ilinniartitaanermik aallartitsigaangamik imaluuniit naammassinnikkaangamik. Akerlianik angutit akunnattumik ilinniartitaanernik ingerlaqqiffiusunik imaluuniit ilinniartitaanernik ingerlaqqiffiusunik aallartitsigaangamik agguaqatigiissillugu ukioqqortunerusarput.

Takussutissaq 4.

Ilinniartitaanermik piginnaanngorsarfiusunik aallartitsinermi imaluunniit naammassinninnermi angutit arnallu agguaqatigiissillugu utoqqaassusiinut ilinniartitaanerup suuneranut ukiunullu 2005-2009-mut agguataarlugit

3. Ilanniartitaanerit aallartinneqartut – ineriaartorneq kusanartoq

Ilanniartitaanerit aallartinneqartut amerlassusii piffissami 2005 – 2009-mut ukiumut agguaqatigiissillugu 1.130-sarput. Ukiuni kingullermi tallimani ilanniartitaanermik aallartittartut amerleriarpot 2005-mi 995-niit 1.216-nut 2009-mi. Takuuk tabel 3.

Tunngaviusumik ilanniartitaanerit iluanni ukiumut agguaqatigiissillugu ilanniartitaanerit 727-t aallartinneqartarpot, niuernerup allaffisornerullu iluani amerlanerpajullutik 161-it, saviminilerinermi ilanniartitaanerit 155-it kiisalu isumaginninnerup peqqinnissallu iluanni 148-lutik aallartinneqartarlutik.

Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit iluanni ukiumut agguaqatigiissillugu 232 aamma 282-it akornanni aallartinneqartarpot, taakkulu ilanniartitaanerit aallartinneqartut tamarmiusut sisamararterutaat ataatalarpaat. Ilanniartitsisungorniarnerit kiisalu niuerneq, takornariaqarneq il.il. nuannarineqarnerpaajullutik. Taakkunani akunnattu-mik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanernit 24,5 pct. Aammal 24 pct-iullutik.

Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit iluanni ilanniartitaanerit ukiumut aallartinneqartut 136 aamma 195-it akornanniippot. Inulerinerit inuiaqatigilerinerillu 55 pct.-iullutik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanernit tamarmiusunit nuannarineqarnerpaajupput.

Tabel 3.

2005 – 2009-mut ilanniartitaanerit aallartinneqartut amerlassusii ilanniartitaanernut ukunullu aallartiffiusunut agguataarlugit

	2005	2006	2007	2008	2009	Akunnaallisillugit
Ilanniartitaanerit piginnaanngorsarfiit katillugit	995	1.107	1.120	1.213	1.216	1.130
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit katillugit	612	717	725	788	791	727
Saviminilerineq	110	144	155	174	193	155
Sanaartorneq	86	89	100	124	108	101
Niuerneq	148	160	171	167	161	161
Inuussutissalerineq	82	87	95	77	92	87
Imarsiorneq aalisarnerlu	44	52	49	51	59	51
Nunalernerineq il.il.	3	6	8	7	6	6
Isumaginninneq peqqinnissarlu	122	156	133	177	154	148
Titartaaneq	3	7	6	7	9	6
Sullissineq.	14	16	8	4	9	10
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	232	253	232	282	225	245
Ilanniartitsisungorniarnerit	49	70	51	80	50	60
Perorsaanerit	19	27	26	24	29	25
Isumaginninneq	16	11	12	14	9	12
Peqqinnissaq	21	26	27	29	24	25
Inuussutissalerineq	10	10	5	10	9	9
Niuerneq, takornariaqarneq il.il.	55	58	65	60	56	59
Teknikkimut akunnattumik ilanniartitaanerit	31	28	23	26	20	26
Aalisarnermi teknikki	-	-	-	1	1	1
Angallanneq, attaveqarneq sumissusersiornerlu	19	22	15	23	15	19
Eqqumiits, kulturi tusagassiutillu	12	1	8	15	12	10
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit katillugit	150	136	162	140	195	157
Inulerinerit.	35	32	47	48	63	45
Upperisarsiorneq	18	6	4	7	5	8
Timersorneq	3	-	2	-	1	2
Psykologi	6	9	9	4	10	8
Inuiaqatigilerinerineq	42	39	43	41	43	42
Pinnortitalerinerineq	10	3	7	6	12	8
Nakorsaatit	7	11	9	4	12	9
Farmaceuthojskoli	-	-	-	-	-	-
Universitetitini ilinniarnerit allat	23	28	29	24	32	27
Handelshøjskolumi ilinniarnerneq.	2	1	5	4	6	4
Landbohøjskolumi ilinniarnerneq	1	-	1	-	-	1
Illussanik titartaasarnearq	1	2	4	1	5	3
Kigutilerisungorniarnerneq	2	5	2	1	6	3
Ilanniartitaanerit allat	1	1	1	3	5	2

4. Ilanniartitaanerit unitsinnejartut

Tabel 4-mi takutinnejartut piffissami 2005 – 2009-mut ilanniartitaanerit unitsinnejartut. Ilanniartitaanerit unitsinnejartut amerlassusii ukiumut agguaqatigiisillugu 520-put. Ilanniartitaanerit unitsinnejartut amerlanerpaajugamik 2009-mi 557-put.

Ilanniartitaanerit unitsinnejartut pingasuuugaangata marluk tunngaviusumik ilanniartitaaneri pisarput. Saviminilerinermi Sanaartornermilu, Niuernermi allaffissornermilu aammalu inuussutissalerisutut ilanniartitaanerit uniinnartartut amerlanerpaajupput, taakkulu tamarmiullutik tunngaviusumik ilanniartitaanerit iluanni agguaqatigiisillugu 61 pct.-it missaanniippuit.

Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit iluanni ilanniartitaanerit niuerneq, takornariaqarnerlu il. Il aammalu ilanniartitsisunngorniartut amerlanerpaajullutik uniinnarfiusimapput. Agguaqatigiisillugu ilanniartitaanerit 29-t aammalu 24-t unitsinnejartut, taakkulu akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanernit tamarmiullutik uniinnarfiusunit 45,5 pct.-iupput.

Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit iluanni inuiaqatigiilerinermi inulerinermilu ilanniartitaanerit amerlanerpaajullutik uniinnarfiusarput.

Tabel 4. 2005 – 2009-mut ilanniartitaanerit unitsinnejartut amerlassusii ilanniartitaanernut ukiunullu aallartiffiusunut agguataarlugit

	2005	2006	2007	2008	2009	Akunnal- lisillugit
Ilanniartitaanerit piginnaanngorsarfut katillugit	482	507	531	522	557	520
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit katillugit	307	321	322	315	373	328
Saviminilerineq	71	52	70	81	102	75
Sanaartorneq	54	42	47	45	55	49
Niuerneq	70	78	54	68	85	71
Inuussutissalerineq	46	62	59	56	54	55
Imarsiorneq aalisarnerlu	10	16	24	11	20	16
Nunalerineq il.il.	1	3	1	2	1	2
Isumaginninneq peqqinnissarlu	44	61	59	40	49	51
Titartaaneq	2	2	2	6	2	3
Sullissineq	9	5	6	6	5	6
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik						
Ilanniartitaanerit katillugit	115	129	121	128	111	121
Ilanniartitsisoq	18	29	25	22	25	24
Perorsaanerit	13	6	11	15	9	11
Isumaginninneq	8	8	5	6	7	7
Peqqinnissaq	9	8	13	14	8	10
Inuussutissalerineq	-	-	10	5	8	8
Niuerneq, takornariaqarneq il.il.	26	31	32	33	25	29
Teknikkimut tunngalaartut	29	28	16	17	15	21
Aalisarnermi tekniki	-	-	-	1	-	1
Angallanneq, attaveqarneq sumiisusersiornerlu	9	17	8	7	8	10
Eqqumiits. kulturi tusagassiutillu	3	2	1	8	6	4
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit katillugit	60	55	88	79	71	71
Inulerinerit	11	9	27	22	20	18
Uppersarsiorneq	2	1	4	4	4	3
Timersorneq	1	1	2	1	1	1
Psykologi	3	1	2	3	-	2
Inuiaqatigiilerineq	18	20	19	17	14	18
Pirngortitalerineq	7	3	2	3	7	4
Nakorsaatit	4	4	3	8	3	4
Farmaceutikojskoli	-	-	-	-	-	-
Universitetit allat	9	11	19	14	16	14
Handelshojskolimi ilinniarneq	3	3	2	4	1	3
Landbohojskolimi ilinniarneq	-	-	1	-	-	1
Illussanik titartaasarneq	-	-	4	1	4	3
Kigutilerisunngorniarneq	2	2	3	2	1	2
Ilanniartitaanerit allat	-	2	-	-	2	2

5. Ilanniartitaanerit naammassineqartut

Piffissami 2005 – 2009-mut ilanniartitaanerit ukiumut agguaqatigiissillugu 454-it naammassineqartput. Ilanniartitaanerit naammassineqartut pingasugaangata marluk tunngavi-usumik ilanniartitaanerit iluanni pisarput, sisamarterutaasa missaat akunnattumik inger-laqqiffiusumik ilanniartitaanerit iluanni kiisalu tallimarterutaat ingerlaqqiffiusumik ilinni-artitaanerit iluanni, takuuq tabel 5.

Tunngaviusumik ilanniartitaanerit iluanni ilanniartitaanerit isumaginninneq peqqinnissa-qarnermillu ilanniartitaanerit qaffariaateqarluarput 2007-mi 70-ullutik 2009-milu 107-nngorsimallutik. Akerlianilli Niuerneq allaffisornermilu ilanniartitaanerit ikileriarlutik 2008-mi 67-niit 2009-mut 55-it.

Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerni naamassisut Niuernerup, takornariaqarnerup il.il. iluanni amerlanerpaallutik pipput. Taakkunani qaffariat amerlassutsit 20-it 2008-mi 32-inut 2009-mi. Akerlianilli ilanniartitsisunngorniaurt ikileriarput amerlassutsimikkut 44-ullutik 2008-mi 2009-milu 20-nanngorlutik. Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit akornanni inulerisut inuiaqatigilerisullu naamassisut amerlanerpaajupput.

Tabel 5.

2005 – 2009-mut ilanniartitaanerit naammassineqartut amerlassusii ilanniartitaanernut ukiunullu naamassifiusunut agguataarlugit

	2005	2006	2007	2008	2009	Akunnaal-lisillugit
Ilanniartitaanerit piginnaanngorsarfut katillugit	413	401	466	472	518	454
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit katillugit	246	265	295	309	331	289
Saviminlerineq	28	38	70	62	59	51
Sanaartorneq	23	32	36	25	52	34
Niuerneq	36	53	65	67	55	55
Inuussutissalerineq	14	18	16	25	16	18
Imarsiorneq aalisarnerlu	31	41	30	28	33	33
Nunalerineq il.il.	1	2	1	-	7	3
Isumaginninneq peqqinnissarlu	106	74	70	94	107	90
Assiliartialortartut fagii	3	1	1	2	-	2
Sullissineq.....	4	6	6	6	2	5
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit katillugit	103	86	110	117	115	106
Ilanniartitsisoq	19	33	28	44	20	29
Perorsaanerit	11	9	17	14	16	13
Isumaginninneq	4	-	7	8	7	7
Peqqinnissaq	9	8	9	11	12	10
Inuussutissalerineq	-	1	3	3	1	2
Niuerneq, takornariaqarneq il.il.	39	15	23	20	32	26
Teknikkikut ilinniarnerup akornaniittut	9	6	13	4	8	8
Aalisarnermi tekniki	-	-	-	-	-	-
Angallanneq, attaveqarneq sumiissusersiornerlu	7	6	8	11	10	8
Eqqumiits. kulturi tusagassiutillu	5	8	2	2	9	5
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit katillugit	61	49	60	46	71	57
Silaqassutsikkut pilersitanik ilinniarnerit	9	13	19	12	21	15
Uperisarsiorneq	16	-	3	3	-	7
Timersorneq	-	-	-	-	-	-
Tarnip piissusiiniik ilisimatusarneq	3	3	3	2	6	3
Inuiaqatigiinnik ilisimatusarnerit	13	16	14	18	18	16
Pinngortitamik ilisimatusarneq	5	1	3	3	3	3
Nakorsaatit	1	1	3	1	7	3
Nakorsaatinik nakkutiginnittartutut højskoli.....	-	-	-	-	-	-
Ilisimatusarnermik ilinniakkat allat	8	11	8	5	11	9
Niuernermik højskolimi ilinniarnerit	5	3	6	-	2	4
Nunalerinermik højskolimi ilinniarnerit	-	-	-	1	-	1
Illussanik titartaanermik atuarfik	-	1	1	1	1	1
Kigutit nakorsaattut højskoli	1	-	-	-	2	2
Ilanniartitaanerit allat	3	1	1	-	1	2

Tabel 6-mi takutinneqarput ilinniartitaanerni sorlerni ilinniartut naammassaqaernerpaajusimanersut ukiunut naammassinnifiusunut agguataarlugit. 2004 ilanngullugu inuit 7.292-t qaffasinnerpaaffiusumik piginnaanngorsarfiusumik ilinniagaqarsimapput. Piffis-sami 2005 - 2009-mut inuit 2.159 aamma qaffasinnerpaaffiusumik piginnaanngorsarfiusumik ilinniagaqarsimapput. Tamanna isumaqarpoq 2010 tikillugu inuit 9.451-t qaffasinnerpaaffiusumik piginnaanngorsarfiusumik ilinniagaqarsimassasut.

Tabel 6.

Inuit ilinniakkamik qaffasinnerpaaffiusumik naammassinnimasut amerlanerpaffiisa amerlassusii ilinniakkat suunerinut ukiorlu naammassinnifiusoq 2009 tikillugu agguataarlugit

	2004 ilanngullugu katillugit	2005	2006	2007	2008	2009
Ilinniartitaanerit piginnaanngorsarfiit katillugit	7.292	365	368	450	462	514
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit katillugit	4.988	229	251	284	303	329
Saviminilinerneq	638	28	38	69	61	59
Sanaartorneq	442	23	32	36	25	52
Niuerneq	1.594	34	51	65	67	53
Inuussutissalerineq	543	14	18	15	25	16
Imarsiorneq aalisarnerlu	425	30	35	24	25	33
Nunalerineq il.il.	33	1	2	1	-	7
Isumaginninneq peqqinnissarlu	1.116	93	68	67	92	107
Titartaaneq	132	3	1	1	2	-
Sullissineq.....	65	3	6	6	6	2
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik						
ilinniartitaanerit katillugit	1.887	95	82	109	113	114
Ilinniartitsisoq	429	19	32	28	43	20
Perorsaanerit	230	11	9	17	14	15
Isumaginninneq	106	4	-	7	8	7
Peqqinnissaq	84	9	8	9	11	12
Inuussutissalerineq	2	-	1	3	3	1
Niuerneq, takornariaqarneq il.il.	431	33	14	23	20	32
Teknikkmut tunngalaartut	275	9	5	13	4	8
Aalisarnermi teknikki	6	-	-	-	-	-
Angallanneq, attaveqarneq sumiissusersiornerlu	245	5	5	8	8	10
Eqqumiits. kulturi tusagassiutillu	79	5	8	1	2	9
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit katillugit	388	38	34	56	46	70
Inulerinerit	67	5	10	18	12	21
Upperasiorneq	4	9	-	2	3	-
Timersorneq	2	-	-	-	-	-
Psykologi	15	-	1	3	2	6
Inuaqatigilerineq	87	6	11	13	18	18
Pinngortitalerneq	28	4	1	3	3	3
Nakorsaatit	19	1	1	3	1	7
Farmaceuthojskoli	-	-	-	-	-	-
Universitetit allat	78	8	7	8	5	10
Handelshøjskolimi ilinniarneq	53	4	2	5	-	2
Landbohøjskolimi ilinniarneq	7	-	-	-	1	-
Illussanik titartaasarmeq	17	-	1	1	1	1
Kigutilerisunngorniarneq	11	1	-	-	-	2
Ilinniartitaanerit allat	29	3	1	1	-	1

Nass.: Inuk ataaseq piginnaanngorsarfiusumik ilinniakkant arlalinnik naammassinnissimappat, inuk taanna ilinniakkut qaffasinnerpaamut taamaallaat ilanngunneqassaaq.

6. Ilanniakkamik ingerlatsisut

31. december 2009-mit 2.279-it ilanniakkaminnik ingerlatsipput, takuuq tabel 7. Tabelimi takutinneqarpoq ilanniakkaminnik ingerlatsisut, kisiannili piffissami 2005 – 2009-mut ilinniarnerminnik naamassinnissimanngitsut.

Ilanniartut 2005-mi aallartissimasut ilanniakkaminnillu ingerlatsisut ilanniakkamillu naamassisaasut 48-it sinnerupput. 2009-mi 940-uullutik. Ilanniakkaminnik ingerlatsisut 2.279-it akornanni tunngaviusumik ilinniarnermik ingerlatsisut 60 pct.-iupput, 21,8 pct.-it akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniarnermik ingerlatsisut kiisalu ingerlaqqiffiusumik ilinniarnermik ingerlatsisut 17,3 pct.-iullutik.

Tabel 7.

31. december 2009-i ilanngullugu ilanniartut ilinniarnermik ingerlatsisut ukiunut aallartitsiffiusunut agguataarlugit

	Katillugit	2005	2006	2007	2008	2009
Ilanniartitaanerit piginnaanngorsarflit katillugit	2.279	48	238	408	645	940
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit katillugit	1.380	24	142	242	398	574
Saviminilinerneq	326	3	41	76	90	116
Sanaartorneq	251	3	32	46	78	92
Niuerneq	378	14	50	68	109	137
Inuussutissalerineq	138	2	9	32	30	65
Imarsiorneq aalisarnerlu	35	-	-	1	-	34
Nunalerineq il.il.	14	-	-	3	5	6
Isumaginninneq peqqinnissarlu	200	-	-	9	80	111
Titartaaneq	20	2	4	3	3	8
Sullissineq	18	-	6	4	3	5
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit katillugit	498	5	64	83	160	186
Ilanniartsisoq	176	1	35	35	57	48
Perorsaanerit	58	-	3	14	15	26
Isumaginninneq	30	2	5	6	9	8
Peqqinnissaq	79	1	18	15	21	24
Inuussutissalerineq	9	1	-	-	4	4
Niuerneq, takornariaqarneq il.il.	86	-	1	7	32	46
Teknikkimut tunngalaartut	27	-	2	3	9	13
Aalisarnermi teknikki	1	-	-	-	-	1
Angallanneq, attaveqarneq sumiisusersiornerlu	13	-	-	-	6	7
Eqqumiits, kulturi tusagassiutillu	19	-	-	3	7	9
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit katillugit	395	19	32	83	85	176
Inulerinerit	122	4	8	22	29	59
Upperisarsiorneq	11	-	4	-	2	5
Timersorneq	2	1	-	-	-	1
Psykologi	26	2	4	6	4	10
Inuaqatigilerineq	112	6	5	27	31	43
Pinngortitalerineq	17	-	1	6	2	8
Nakorsaatit	20	-	2	4	3	11
Farmaceutiskoli	-	-	-	-	-	-
Universitetit allat	64	6	4	16	13	25
Handelshøjskolimi ilinniarneq	8	-	1	1	-	6
Landbohøjskolimi ilinniarneq	1	-	-	1	-	-
Illussanik titartaasarnaq	4	-	1	-	-	3
Kigutilerisunngorniarneq	8	-	2	-	1	5
Ilanniartitaanerit allat	6	-	-	-	2	4

7. Ilanniartitaanerit aallartinneqartut naammassineqartullu suaassutsinut agguataarlugit

Arnat angutininngarnit amerlanerit piginnaanngorsarfiusumik ilanniartitaanermik aallartitserusunnerusarput. Piffissami 2005 – 2009-mut ilanniartitaanernit aallartitanit agguatigiissillugu arnat 52,6 pct.-iupput, takuu tabel 8.

Arnat angutininngarnit amerlanerit akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanernik aamma ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanernik aallartitsisarput.

Kisianni arnat angutininngarnit ukioqqortunerullutik ilinniakkamik aallartitsisarput. Ilinniakkani tamani arnat agguatigiissillugu 26-nik angutillu 24-nik ukioqarput.

Tabel 8.

Ilanniartitaanerit aallartinneqartut amerlassusii aallartitsinermilu agguatigiissillugu ukiorineqartut ilinniarnernut, suaassusiinut ukiunut 2005 – 2009-mut aallartitsiffiusunut agguataarlugit

	2005	2006	2007	2008	2009	Akunnaallisillugit
Amerlassusii						
Piginnaanngorsarfiusumik ilanniartitaanerit						
Katillugit	995	1.107	1.120	1.213	1.216	1.130
Angutit katillugit	467	488	514	598	608	535
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit	303	337	358	425	433	371
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	98	95	84	110	86	95
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	66	56	72	63	87	69
Ilanniartitaanerit allat	-	-	-	-	2	2
Arnat katillugit	528	619	606	615	608	595
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit	309	380	367	363	358	355
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	134	158	148	172	139	150
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	84	80	90	77	108	88
Ilanniartitaanerit allat	1	1	1	3	3	2
Agguatigiissillugu utoqqaassutsit						
Piginnaanngorsarfiusumik ilanniartitaanerit						
Katillugit	26	26	25	25	25	25
Angutit katillugit	25	24	24	24	24	24
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit	22	22	22	23	22	22
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	30	29	29	30	30	30
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	27	26	28	26	26	27
Ilanniartitaanerit allat	-	-	-	-	46	46
Arnat katillugit	26	27	27	26	26	26
Tunngaviusumik ilanniartitaanerit	26	27	26	26	26	26
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	27	28	28	28	27	27
Ingerlaqqiffiusumik ilanniartitaanerit	28	25	26	27	26	26
Ilanniartitaanerit allat	44	37	43	43	39	41

Tabel 9-mi takutinneqarpoq ilinniarnerit naammassineqartut amerlassusii suiaassutsinut ilinniarnerullu naammassinerani agguaqatigiissillugu ukiorineqartut.

2009-mi ilinniakkaminnik naammassinnittut 518-iupput. Ilinniarnernit tamarmiusunit naammassineqartunit agguaqatigiissillugu arnat 58 pct.-iupput.

Arnat ilinniarnerit naammassigaangamikku agguaqatigiissillugu 30-nik ukioqartarpuit, angutilli 27-nik ukioqartarlutik.

Tabel 9.

Ilinniartitaanerit naammassineqartut amerlassusii aallartitsinermilu agguaqatigiissillugu ukiorineqartut ilinniarnernut, suaassusiinut ukiunut 2005 – 2009-mut naammassinniffi-sunut agguataarlugit

	2005	2006	2007	2008	2009 Akunnaallisillugit
—Amerlassusii—					
Piginnaanngorsarfiusumik ilinniartitaanerit katillugit	413	401	466	472	518
Angutit katillugit	150	174	208	186	234
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit	90	127	142	139	173
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	31	25	41	32	39
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	27	22	25	15	22
Ilinniartitaanerit allat	2	-	-	-	2
Arnat katillugit	263	227	258	286	284
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit	156	138	153	170	158
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	72	61	69	85	76
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	34	27	35	31	49
Ilinniartitaanerit allat	1	1	1	-	1
—Agguaqatigiissillugu utoqqaassutsit—					
Piginnaanngorsarfiusumik ilinniartitaanerit katillugit	29	29	29	30	29
Angutit katillugit	28	26	27	28	27
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit	25	25	25	26	26
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	31	29	30	35	31
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	34	30	31	29	32
Ilinniartitaanerit allat	41	-	-	-	41
Arnat katillugit	30	31	30	31	30
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit	29	30	30	30	30
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	30	31	31	32	30
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	32	31	30	33	30
Ilinniartitaanerit allat	40	41	46	-	44

Tabel 10 aamma tabel 11-mi takutinneqarpoq ilinniartitaanerit sorlit 2005-ip kingorna angutit arnallu qinersimaneraat. Tabelinittaaq takutinneqarpoq ilinniartitaanerit qanoq amerlatigisut aallartinneqarsimanersut, naammassineqarsimanersut, unitsinneqarsimanersut imaluunniit 31. december 2009-mut ilinniartut qassit suli ilinniakkaminnik ingerlatsinersut.

Tabelini takuneqarsinnaavoq angutit ilinniakkat teknikkimut tunngassuteqartut Saviminilerinermut Sanaartornermullu tunngasut imaluunniit sanaartorneq qinertaraat, arnallu Niuernermut allaffisornermullu kiisalu Isumaginninnermut peqqissamullu tunngasut qinertarlugit.

Tabel 10.

2005 – 2009-mut angutit ilinniakkamik aallartitsisut amerlassusii ilinniakkanut ilinniakkallu suunerinut agguataarlugit

	Aallartitsisut	Naammassinnittut	Naammassisat ¹	Unitsitsisut	Ingerlatsisut ²
Angutit katillugit	2.675	466	110	1.049	1.050
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit katillugit	1.856	333	95	685	743
Saviminilerineq	735	90	59	271	315
Sanaartorneq	448	56	11	154	227
Niuerneq	194	16	17	78	83
Inuussutissalerineq	148	9	4	86	49
Imarsiorneq aalisarnerlu	211	114	1	64	32
Nunalerineq ll.il.	27	6	1	7	13
Isumaginninneq peqqinnissarlu	69	41	2	16	10
Titartaameq	21	1	-	6	14
Sullissineq	3	-	-	3	-
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit katillugit	473	99	9	236	129
Ilinniartisoq	62	5	1	20	36
Perorsaanerit	10	-	-	5	5
Isumaginninneq	6	1	-	3	2
Peqqinnissaq	10	-	-	1	9
Inuussutissalerineq	15	2	2	11	-
Niuerneq, takornariaqarneq ll.il.	156	38	2	81	35
Teknikkimut tunngalaartut	106	18	2	64	22
Aalisarnermi teknikki	1	-	-	-	1
Angallanneq, attaveqarneq sumiissusersiornerlu	89	34	2	42	11
Eqquumiits. kulturi tusagassiutillu	18	1	-	9	8
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit katillugit	344	34	6	128	176
Inulerinerit	79	7	1	22	49
Uppersarsiorneq	19	5	2	6	6
Timersorneq	3	-	-	3	-
Psykologi	9	1	-	3	5
Inuiaqatigiilerineq	86	8	1	30	47
Pinnortitalerineq	22	2	-	10	10
Nakorsaatit	13	1	-	7	5
Farmaceuthøjskoli	-	-	-	-	-
Universitetit allat	96	9	1	39	47
Handelshøjskolimi ilinniarneq	11	1	1	4	5
Landbohøjskolimi ilinniarneq	-	-	-	-	-
Illussanik titartaasarneq	2	-	-	2	-
Kigutilerisunngorniarneq	4	-	-	2	2
Ilinniartitaanerit allat	2	-	-	-	2

¹ Pikkorissarnerit naammassat imaluunniit ilinniarnermik naammassinnittut oqaaseq soraarummeerneq atornagu.

² Inuit sulinngifegarallartut aamma ilanngunneqarput.

Tabel 11.

2005 – 2009-mut arnat ilinniakkamik aallartitsisut amerlassusii ilinniakkanut ilinniakkallu suunerinut agguataarlugit

	Aallartitsisut	Naammassinnittut	Naammassisat ¹	Unitsitsisut	Ingerlatsisut ²
Arnat katillugit	2.976	641	84	1.022	1.229
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit katillugit	1.777	432	69	639	637
Saviminilinerneq	41	4	7	19	11
Sanaartorneq	59	4	2	29	24
Niuerneq	613	92	34	192	295
Inuussutissalerineq	285	35	10	151	89
Imarsiorneq aalisarnerlu	44	21	4	16	3
Nunalinerneq il.il.	3	1	1	-	1
Isumaginninneq peqqinnissarlu	673	268	8	207	190
Titartaaneq	11	-	1	4	6
Sullissineq	48	7	2	21	18
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit katillugit	751	128	9	245	369
Ilinniartitsisoq	238	22	4	72	140
Perorsaanerit	115	29	-	33	53
Isumaginninneq	56	6	1	21	28
Peqqinnissaq	117	11	-	36	70
Inuussutissalerineq	29	5	3	12	9
Niuerneq, takornariaqarneq il.il.	138	38	1	48	51
Teknikkimut tunngalaartut	22	3	-	14	5
Aalisarnermi teknikki	1	-	-	1	-
Angallanneq, attaveqarneq sumiissusersiornerlu	5	3	-	-	2
Eqquumiits. kulturi tusagassiuutillu	30	11	-	8	11
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit katillugit	439	79	6	135	219
Inulerinerit	146	25	1	47	73
Upperisarsiorneq	21	10	-	6	5
Timersorneq	3	-	-	1	2
Psykologi	29	6	-	2	21
Inuaqatigiilerineq	122	27	2	28	65
Pinnortitalerineq	16	2	-	7	7
Nakorsaatit	30	5	-	10	15
Farmaceuthojskoli	-	-	-	-	-
Universitetit allat	40	2	3	18	17
Handelshojskolini ilinniarneq	7	1	-	3	3
Landbohojskolini ilinniarneq	2	-	-	1	1
Illusanik titartaasarmeq	11	-	-	7	4
Kigutilerisunngorniarneq	12	1	-	5	6
Ilinniartitaanerit allat	9	2	-	3	4

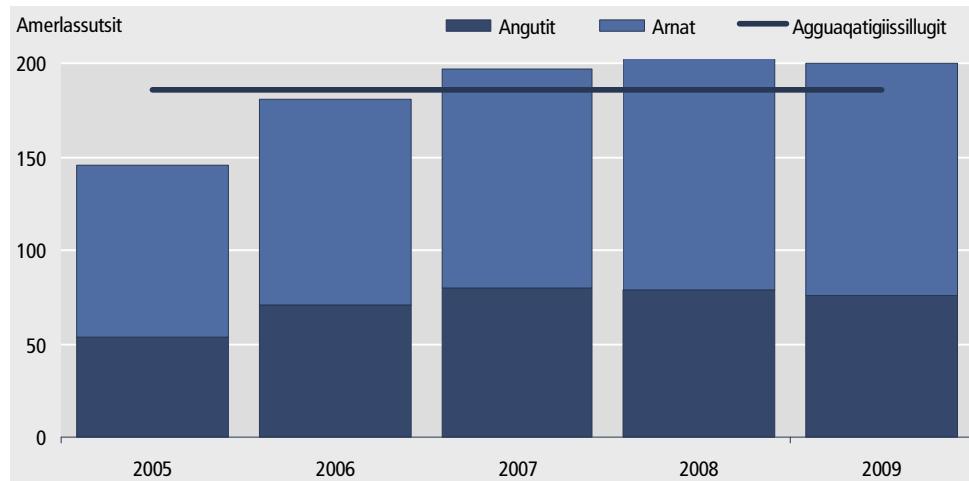
¹ Pikkorissarnerit naammassisat imaluunniit ilinniarnermik naammassinnittut   ² Inuit sulinngiffeqarallartut aamma ilangunneqarput.
oqaaseq soraarummeerneq atornagu.

8. Ilinniarnertuunngorniarfinit naammassisut

Takussutissaq 5-mi aamma tabel 12-mi takutinneqarput piffissami 2005 – 2009-mut ilinniarnertuunngorniarfinit naammassisut amerlassusii. Ilinniartuunngorniarfinni ilangunneqartarpuit GU, HTX, HHX kisalu ilinniarnertuunngorniarfiit allat, soorlu HF il.il. Ukiormi pineqarpoq ukioq ilinniartut ataasiakkat naammassinnifflat.

Takussutissaq 5.

2005 – 2009-mut ilinniarnertuunngorniarfinit naammassisut suaassusiinut agguataarlugit

Ukiumut agguaqatigiissillugu arnat ilinniartut 114-it ilinniarnertuunngorniarfimmik naammassinnitarrput angutillu 72-it naammassinnitarrlutik. 2009-mi 200-it naammassinnissimapput, 2008-mi misissueeqqissaarfiusumi naammassisut amerlanerpaajullutik 206-ugamik. 2005-mi naammassisut ikinnerpaajusimapput, taamanikkut ilinniartut 145-it naammassinnikkamik.

Arnat angutillu ilinniartut agguaqatigiissillugu 21-inik utoqqaassuseqartarpuit.

Naammassinnittunit tamarmiusunit agguaqatigiissillugu 61,8 pct.-it piginnaanngorsarfiusumik ilinniartitaanermik aallartitsissallutik qinersimavaat. Arnat tassani aamma amerlanerpaajupput.

31. december 2009-mit ilinniarnertuunngorniat 2005-meersut 17 pct.-ii piginnaanngorsarfiusumik ilinniartitaanermik suli aallartitsisimanngillat.

Tabel 12. 2005 – 2009-mut ilinniarnertuunngorniarfinit naammassisut amerlassusii naannassinermilu agguaqatigiissillugu ukiorineqartut ilinniakkanillu ingerlaqqiffiusunut suaassusiinullu agguataarlugit

	2005	2006	2007	2008	2009	Akunnatsu nngorlugit
Naamaasinnittut katillugit	145	181	197	206	200	186
- Anguitit	54	71	80	79	76	72
- Arnat	91	110	117	127	124	114
Ilinniakkanik ingerlatseqqittut	120	150	130	133	41	115
- Anguitit	47	59	51	52	19	46
- Arnat	73	91	79	81	22	69
Ilinniakkanik ingerlatseqqinngitsut	25	31	67	73	159	71
- Anguitit	7	12	29	27	57	26
- Arnat	18	19	38	46	102	45
—————Agguaqatigiissillugu utoqqaassutsit—————						
Naamaasinnittut katillugit	21	21	21	21	21	21
- Anguitit	21	21	21	22	21	21
- Arnat	21	21	21	21	21	21

Tabel 13-mi takuneqarsinnaavoq ilinniarneretuunngorniarfimmit naammassisut ilinniarfissamik sorlermik qinersismanersut. Ilinniarut quliugaangata qulingiluat amerlanertigut akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniarnermik imaluunnit ingerlaqqiffiusumik ilinniarnermik qinersisarpuit.

Tunngaviusumik ilinniartitaanerni ingerlaqqiffiusumillu ilinniartitaanerni angutit amerlanerupput. Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerni arnat amerlanerullutik. Ingerlaqqiffiusumillu ilinniartitaanerni angutit arnallu amerlaqatigiingajapput.

Tabel 13. 2005 – 2009-mut Ilinniarneretuunngorniarfinnit naammassisut amerlassusii taakkulu ingerlaqqiffiusumik ilinniakkamik qinersinerat ilinniakkanut suaassusiinullu agguataarlugit

	2005	2006	2007	2008	2009	Akunnatsunngorlugit
Ilinniakkamik ingerlatsitseqqittut						
katillugit	120	150	130	133	41	115
- Angutit	47	59	51	52	19	46
- Arnat	73	91	79	81	22	69
Tunngaviusumik ilinniartitaanerit	9	18	13	5	5	10
- Angutit	6	11	9	3	4	7
- Arnat	3	7	4	2	1	3
Akunnattumik ingerlaqqiffiusumik						
ilinniartitaanerit	64	74	66	65	7	55
- Angutit	20	21	21	19	1	16
- Arnat	44	53	45	46	6	39
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	47	58	51	63	29	50
- Angutit	21	27	21	30	14	23
- Arnat	26	31	30	33	15	27
Ilinniartitaanerit allat	-	-	-	-	-	-
- Angutit	-	-	-	-	-	-
- Arnat	-	-	-	-	-	-

9. Paasissutissanut tunngaviit

Najoqputat

Saqqumersitaq manna Ilanniagaqarnersiutinut allattoqarfiup (U.S.F.) ilinniartunut nalunaarsuiffianit paasissutissanik tunngaveqarluni suliarineqarpoq. U.S.F.-mit ilinniartunut nalunaarsuiffimmit paasissutissat pineqartut Naatsorsueqqissaartarfiup U.S.F. ilinniarillu peqatigalugit nalilersortarpai. Saqqummersitap matuma naatsorsorneqarnera 31. december 2009-mut killeqarpoq.

Ilinniartitaanerit ilanngunneqanngitsut

Taamaammat paasissutissat USF-ip ilinniartunut nalunaarsuiffiata avataanniittut paasis-sutissanut saqqummersitami ilanngunneqartunut ilanngunneqanngillat. Ilinniartunut nalunaarsuineq paasissutissanik 1980-ip aallartinneqareersunik ilaqaqtillugu 1987-mi aallartippoq, kisiannili ilinniartitaanernik ukiuni siuliineersunik ataasiakkaanik ilaqa-tinnejarluni.

Tamanna isumaqarpoq inuit 50-t sinnerlugit ukioqartunut piginnaanngorsarluni ilinniartitaanernut paasissutissanik peqartoqarpiannginnersa. Inuit kalaallit nunaanni ilinniaga-qarnersiutinik pisimanngitsut naatsorsuinermi aamma ilanngunneqanngillat. Tassani pinga-nermik pineqarput inuit Kalaallit Nunaata avataani inunngortut Danmarkimilu imaluunniit nunani allani ilinniagaqarsimasut. Ilanngullugit inuit pineqartut tassaapput, inuit kalaallit nunaanni suliffeqarfiiit aqqutigalugit ilinnianerminni atorfeqartinneqar-simasut, ilinniarnerminnilu akissarsiaqarsimasut. Tassani pingarnermik pineqarput Politiinngorniarfik, GrønlandsBANKEN, Royal Artic Line, Air Greenland, KNR, TELE, PISIFIK, Brugsen, Peqqinnissaqarnermut ilinniarfik, Sparbank, Royal Greenland kiisalu ilinniartut inersimasut.

Nalunaarsuiffinnit paasissutissat

Ilinniartunut nalunaarsuiffik U.S.F.-meersoq inunnut ilinniartuuusimasunut imaluunniit ilinniagaqartunut kalaallit nunaanni ilinniagaqarnersiutinik tigusisartunut imaluunniit tigusisarsimasunut paasissutissanik imaqpaoq. Paasissutissat makku nalunaarsuiffim-miipput:

- Inuup normua
- Ilinniartitaanerup kodea
- Ilinniartitaanerup sumiinnersa
- Ulloq aallartiffik
- Ulloq uniffiusoq (pisariaqarpat ulloq uniffissatut ilimagisaq)
- Naatsorsuutit inernerat 31. december

Ilinniartitaanerup ingerlasimanera

Ilinniartut ilinniagaasa ingerlasimanerannut immikkualuttortalimmik allaaserisat ilinniartitaanernut nalunaarsuiffimmi nassaarineqarsinnaapput. Ilinniartitaanerit ilinniartitaanernut ataasiakkaanut imaluunniit arlalinnut agguarneqarsinnaapput. Skaema 1-mi inummut piviusuunngitsumut ilinniarnerup ingerlasimanerannut assersuut takutinneqarpoq. Assersuut inummut ilinniakkant katillugit arfinilinnut ilinniakkant ingerlat-sisumut ilinniakkant pingasunut nalunaarsorsimasumut assersuutaavoq. Inuk taanna ilinniakkant marlunnik soraarummeernertalimmik ilinniagaqarsimavoq, ullanrlu 1. november 2003 ilinniarnermik pingajuusumik ingerlatsisutut nalunaarsorneqarsimal-luni. Taakku saniatigut inuk taanna ilinniakkamik unitsitsisimavoq,

Skema 1.

Inummut piviusuunngitsumut ilinniarnermut assersuut

Obs.	Ilinniartitaanerup kodea	Ilinniartitaaneq	Aallartiffiup ullua	Ulloq uniffiusoq	Killiffik
1	30.00.11	Ilinniartitsisoq	01-08-86	30-11-86	Taamaatiinnartoq
2	30.00.11	Ilinniartitsisoq	01-08-89	30-06-92	Eksamens
3	80.40.45	Inuiqatigiilerineq, bach.	01-09-98	30-06-00	Killifiup naammassiner
4	80.40.45	Inuiqatigiilerineq, bach.	01-09-00	30-06-01	Eksamens
5	80.40.47	Inuiqatigiilerineq, kand.	01-09-01	30-06-02	Unikkallarneq
6	80.40.47	Inuiqatigiilerineq, kand.	01-09-02	01-11-03	Ingerlatsisoq

Ilinniartitaanerit inaarutaasumik naatsorsoqqissaarneranni ilinniartup qanoq ilinniarner-minut ingerlatsisimanera tunngavigalugu misissueqqissaarneq pisarpoq. Inuit ataasiak-

kaat ataasiarlutik imaluunniit arlaleriarlutik nalunaarsorneqarsimanersut apeqqutaanngilaq, tassami inuit ataasiakkaat ilinniarnermik ataasiinnarmik ingerlatsisinnaammata. Taa-maattorli ilinniartunut nalunaarsuiffik atornissaminut piareertinnagu atortussat naliler-sorneqarnissaat pisariaqartinnejarpooq.

Nalilersuinissami siunertaavoq ilinniarnerit ataasiakkat ingerlaneri naliliiffigeriarlugit paasissutissanut atortussat misissorneqarnissaat, taamaalillutik ilinniarnerit arlallit ilinni-akkami tassaniittut sapinngisamik ataasiinnartut takuneqarsinnaassammata, tassami *Unititsineq, Soaraarummeerneq* imaluunniit *Ingerlatsineq* naatsorsoqqissaargassaammata.

Skema 1-mi inummut piviusuungitsumut eqqortumik misissueqqissaarneq ilaatigut misissuinermi ingerlatsisimanermut 3-mut tunngatinneqarneruvoq, tassani ilinniaga-qartup 30. juni 2000 ilinniarnermik pingajuusutut ingerlatsisutut nalunaarsorne-qarsimammat. Atuanngiffeqareernerullu kingorna ilinniagaqartup ilinniagaq ingerlatani nageqqissimallugu. Misissueqqissaarnerup takutiinnarpaa soraarummeerneq 30. juni 2000-mi pisoq ilinniarnerup ataqatigiissup ingerlanerani nalunaarsuinerinnaasoq. Inaarutaasumik misissueqqissaarneq pippat ingerlatsisimaneq 3 peerneqassaaq, ilinniagaqarnerup aallartiffittut ullua nikifimmut 4-mut nuunneqassammat. Misissueqqissaarnerup nassuiaasernera kapitali 10-mi atuarneqarsinnaavoq.

10. Periutsit

Nalilersueriaaseq tassaavoq periusaasoq ingerlajuartoq, tamannalu naatsorsueriaatsimik immikkut ittumik aaqqissuussamik ingerlanneqartarluni. Nalilersueriaatsip pitsaassusaa kingusinnerusukkut ilitsersuusiaq malillugu misissuinikkut naliliiffigineqartarpoq.

Nalinginnaasumik pitsaassutsimik misiliineq

Nalilersueriaaseq immini sisamanik immikkoortoqarpoq. Immikkoortumi siullermi paasis-sutissat nalinginnaasumik misilinnejartarpuit. Misiliinermi paasissutissanut malitassatut aaliangikkat inuup normuinik, ullunik, ilinniartitaanerup kodiinik, naatsorsueqqissaar-nerup kodiinik il.il. kukkunersiorlugit misissuiffigineqartarpuit. Kukkusqarsimassappat Ilinniagaqarnersiutinut allattoqarfiup inassuteqaatai naapertorlugit atortussat iluarsine-qartarpuit.

Nalilersueriaatsip immikkoortuani tullinnguuttuumi inunnut ataasiakkaanut ilinniakkat ingerlannejarsimasut nalunaarsorneri naliliiffigineqassapput. Taamaalliluni oqartoqar-sinnaavoq nalilersueriaatsimi inuit ataasiakkat immikkoortumit immikkoortumut misis-suiffigeqqissaarneqartartut, pitsaassusii naliliiffigalugit nalilersueriaatsinilu malittari-sassat aalajangersakkat naapertorlugit suliarineqartarlutik.

Ilinniakkat ingerlatat asseqanngitsut

Immikkoortup tulliani inuit tamarmik nalunaarsuifimmii ataasiaannarlutik nalunaarsor-neqarsimasut toqqarnejqassapput. Inuit taakku ilinniakkamik paatsuugassaanngitsumik isissorneqarsimasumik ingerlatsisimasuupput. Ilinniakkamik ingerlatat asseqanngitsut taamaattut atorsinnaasutut isigineqartarpuit.

Ilinniakkat ingerlatat asseqanngitsut arlallit

Immikkoortut pingajuanni inuit tamarmik ilinniartitaanermut arlalinnik – taamaattorli paatsuugassaanngitsunik – kodeqarlutik nalunaasorneqarsimasut toqqarnejqassapput. Inuit taakku aamma ilinniakkamik paatsuugassaanngitsunik ingerlatsisiusimapput, taakkunani lu ilinniakkant kodiat ataasiaannarluni saqqummersimalluni. Ilinniakkamik ingerlatat asseqanngitsut taakku aamma atorsinnaasutut isigineqartarpuit.

Nalilersueriaatsip immikkoortuisa sisamaanni paasissutissat sinneruttut suliarineqartar-put. Inuit sinneruttut taakku tassaapput ilinniakkammi minnerpaamik ataatsimi arlaleri-arlutik nalunaarsorneqarsimasut. Nalilersueriaaseq nalilersueriaatsinut malittarisassat makku naapertorlugit inuit ataasiakkaarlugit ingerlannejartarpooq:

1. *Ulloq aallartiffiusumi* assigiinngissutsit malillugit atortussat pisoqaassusii malillugit immikkoortiterneqassapput.
2. Ilinniartitaanermut kodi aamma sumut killiffimmut kodi apeqqutaatillugit paasissutissat immikkoortinneqassapput. Ilinniartitaanermut kodi tamatigut allanngoraangat immikkoortut nutaat aallartittarput. Aammattaaq immikkoortut nutaat aallartittarput sumut killiffimmut kodi *unitsinnejqarsimappat* ullorlu aallartiffik tullinnguuttoq ullormit aallartiffimmit siulianit qaammat ataaseq sinnerlugu inissisimappat, imaluunniit sumut killiffimmut kodi *immikkoortoq unippoq*-mut killissimappat ullorlu aallartiffik tullinnguuttoq ullormit aallartif-fimmit siulianit qaammatit pingasut sinnerlugin inissisimappat, takuuk skema 2. Taamaalliluni nalilersueriaaseq eqqarsaatigalugu ilinniagaq taamaatissimasaq qaammatip ataatsip ingerlanerani ilinniakkami tassani aallarteqqinnejqarsinnaa-sutut akuerineqassaaq kiisalu immikkoortumi inaarutaasumik soraarummeerneq ilinniakkap ingerlanerani ingerlateqqinnejqarsinnaassasoq tullermik aallartif-fimmit nalunaarsuineq ilinniartitaanerup kodiani tassani qaammatit pingasut ingerlaneranni koderineqassappat, soorlu aasaanerani feeriareernerup kingorna.

Skema 2. Inummut piviusuunngitsumut ilinniarnermut assersuut

Obs.	Ilinniartitaanerup kodea	Ilinniartitaaneq	Aallartiffiup ullua	Ulloq niffiusoq	Killiffik	Gruppe
1	30.00.11	Ilinniartitsisoq	01-08-86	30-11-86	Taamaatiinnartoq	1
2	30.00.11	Ilinniartitsisoq	01-08-89	30-06-92	Eksamens	2
3	80.40.45	Inuiaqatigiilerineq, bach.	01-09-98	30-06-00	Killiffiup naammassinera	3
4	80.40.45	Inuiaqatigiilerineq, bach.	01-09-00	30-06-01	Eksamens	3
5	80.40.47	Inuiaqatigiilerineq, kand.	01-09-01	30-06-02	Unikkallarneq	4
6	80.40.47	Inuiaqatigiilerineq, kand.	01-09-02	01-11-03	Ingerlatsisoq	4

3. Immikkoortut ataasiarlutik misissuiffigineqartut *pitsasutut* isigineqassapput.
4. Immikkoortuni arlarlinnik paasissutissaqarfiusuni siullermik misissuiffigineqarneranit ulloq aallartiffik toqqarneqassaaq kiisalu kingullermik misissuiffigineqarneranit ulloq kingulleq toqqarneqassalluni, takuuk skema 3.

Skema 3. Inummut piviusuunngitsumut ilinniarnerup ingerlanerisa immikkoortut suliarineqartarnerinut assersuut

Obs.	Ilinniartitaanerup kodea	Ilinniartitaaneq	Aallartiffiup ullua	Ulloq niffiusoq	Killiffik	Gruppe
1	30.00.11	Ilinniartitsisoq	01-08-86	30-11-86	Taamaatiinnartoq	1
2	30.00.11	Ilinniartitsisoq	01-08-89	30-06-92	Eksamens	2
4	80.40.45	Inuiaqatigiilerineq, bach.	01-09-98	30-06-01	Eksamens	3
6	80.40.47	Inuiaqatigiilerineq, kand.	01-09-01	01-11-03	Ingerlatsisoq	4

Nalilersueriaaseq inunnut tamanut ilinniartitaanermut kodimi tessani ataasiaannarnatik nalunaarsorneqarsimasunut ingerlajuartumik suliarineqassaaq. Nalilersuereernerup kingorna nalilersukkat ataatsimut kattullugit kisitsisaataasivimmuit inissinneqassapput. Tamatuma kingorna tabelit saqqummersitami atugassat suliarineqassapput.

Nassuaatit:

- ... Paasissutissaqanngilaq
- .. Paasissutissat nalorninarmata ilanngunneqanngillat
- . Kisitsitit pigineqanngimmata ilanngunneqanngillat
- 0 Naatsorsukkut affaat inorlugit ilanngunneqartut
- Soqanngilaq
- * Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuutit

Saaffigineqarsinnaasoq

Charlotte R. Lyberth
E-mail: cly@stat.gl

Ilinniartitaaneq 2010:1

31. maj 2010

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqarasuaat: 36 23 60 · Allakkasuartaaat: 36 23 61
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

